

Maatalouden rahoitustukijärjestelmä

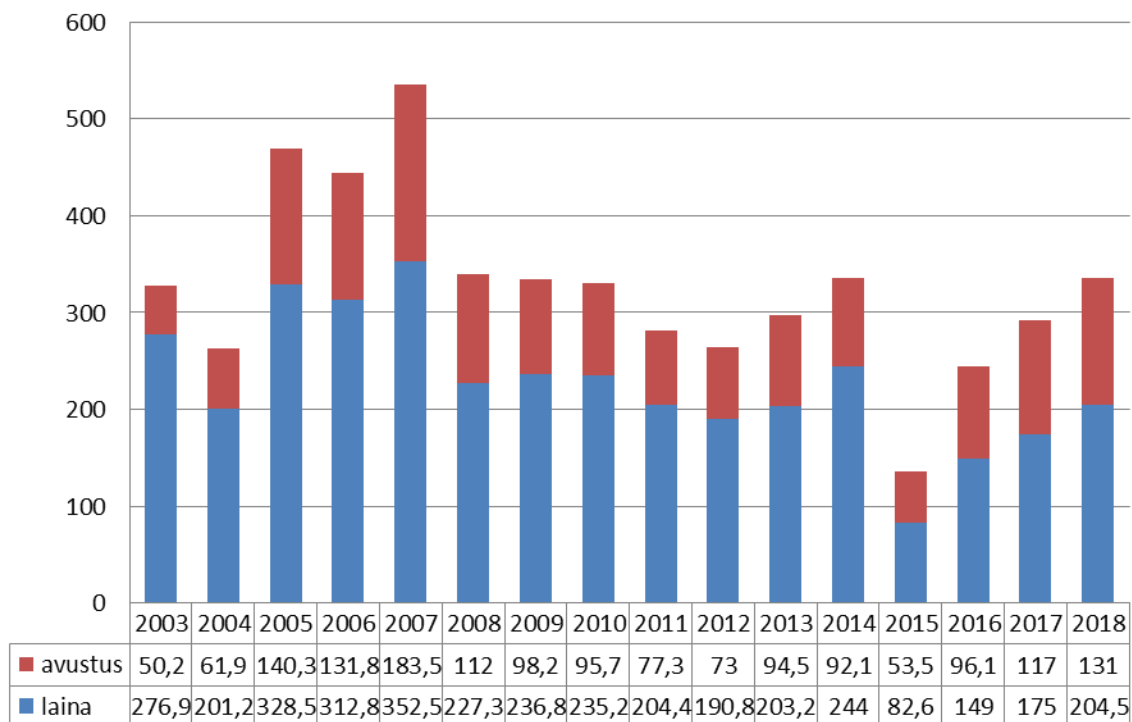
- Maatilojen investointituet
- Nuoren viljelijän aloitustuki

Aulis Kuusela

5.2.2019

Maatalouden investointi- ja aloitustuen rahoitus vuosina 2003-2018, milj. euroa

Myönnettyt tuet ja vireillä olevat vuonna 2018

- Spv

Kohdennettutoimi	Hankkeiden lkm	Myönnetty avustus	Myönnetty korkotukilaina
Yhteensä:	448	13 711 154	67 649 699
Aloitustuki nuorille viljelijöille 30000	74	736 864	8 556 654
Aloitustuki nuorille viljelijöille 70000	374	12 974 291	59 093 045

Investoinnit myönteiset päätökset 2018

	kpl	avustus	korkotukilaina
Yhteensä:	2185	122 756 281	141 874 447
Energiantuotannon rakentamisinvestoinnit	244	9 154 769	0
Hevostalouden rakentamisinvestoinnit	3	215 598	458 770
Kasvihuonetuotannon rakentamisinvestoinnit	63	10 077 937	14 320 535
Konevarastojen rakentamisinvestoinnit	30	530 662	0
Kuivaamoiden rakentamisinvestoinnit	122	4 666 038	8 651 957
Lammas- ja vuohitalouden rakentamisinvestoinnit AB-alue	7	894 540	1 081 677
Lammas- ja vuohitalouden rakentamisinvestoinnit C-alue	7	371 625	607 672
Lihakarjatalouden rakentamisinvestoinnit AB-alue	38	5 170 616	5 595 105
Lihakarjatalouden rakentamisinvestoinnit C-alue	76	13 745 272	17 570 313
Lihasiipikarjatalouden rakentamisinvestoinnit	15	2 280 378	6 369 784
Lypsykarjatalouden rakentamisinvestoinnit AB-alue	21	4 978 955	6 866 274
Lypsykarjatalouden rakentamisinvestoinnit AB-alue kansallinen	13	2 832 180	3 887 449
Lypsykarjatalouden rakentamisinvestoinnit C-alue	98	19 364 113	27 388 419
Lypsykarjatalouden rakentamisinvestoinnit C-alue kansallinen	61	14 902 414	19 737 490
Maatubustuotteiden myyntikunnostuksen koneet ja laitteet	18	895 086	0
Maatubustuotteiden myyntikunnostuksen rakentamisinvestoinnit	5	437 705	0
Mehiläistalouden koneet ja laitteet	8	80 697	0
Mehiläistalouden rakentamisinvestoinnit	4	88 160	0
Sadonkorjuukoneen hankinta yhteiskäyttöön	5	99 484	0
Salaojitus	590	6 358 253	0
Sikatalouden rakentamisinvestoinnit	40	9 458 166	16 400 122
Tuotantohygieniaa ja eläinten hyvinvointi parantavat investoinnit	140	2 475 464	0
Tuotantohygieniaa, eläinten hyvinvointia edistävät koneet ja laitteet	73	818 679	0
Tuotantovarastojen rakentamisinvestoinnit	217	7 926 317	12 683 149
Turkistalouden investoinnit	2	0	255 731
Työympäristöä ja ympäristön tilaa edistävät koneet ja laitteet	221	3 474 197	0
Työympäristöä ja ympäristön tilaa parantavat rakentamisinvestoinnit	64	1 458 976	0

Investoinnit myönteiset päätökset 2017

Kohdennettutoimi	Hankkeiden lkm	Myönnetty avus	Myönnetty korkotuki	Kustannukset yh
Yhteensä:	2111	107 187 863	127 761 654	302 740 018
Energiantuotannon rakentamisinvestoinnit	201	7 648 829	0	19 265 188
Hevostalouden rakentamisinvestoinnit	1	275 990	0	919 968
Kasvihuonetuotannon rakentamisinvestoinnit	70	5 985 372	7 697 250	19 328 695
Konevarastojen rakentamisinvestoinnit	33	651 166	0	3 267 737
Kuivaamoiden rakentamisinvestoinnit	123	5 186 175	10 403 751	18 237 064
Lammas- ja vuohitalouden rakentamisinvestoinnit AB-alue	1	209 678	209 678	419 357
Lammas- ja vuohitalouden rakentamisinvestoinnit C-alue	4	283 538	435 010	725 040
Lihakarjatalouden rakentamisinvestoinnit AB-alue	19	2 564 195	2 966 759	5 827 205
Lihakarjatalouden rakentamisinvestoinnit C-alue	57	7 435 180	11 206 186	19 882 299
Lihasiipikarjatalouden rakentamisinvestoinnit	11	2 582 632	5 028 900	9 332 465
Lypsy- ja nautakarjatalouden rakentamisinvestoinnit AB	15	2 617 552	2 779 837	6 091 225
Lypsy- ja nautakarjatalouden rakentamisinvestoinnit C-alue	55	11 422 000	16 163 363	28 228 719
Lypsykarjatalouden rakentamisinvestoinnit AB-alue	29	5 042 629	6 851 902	11 758 789
Lypsykarjatalouden rakentamisinvestoinnit C-alue	135	28 248 509	41 264 892	75 960 439
Maatrabustuotteiden myyntikunnostuksen koneet ja laitteet	19	658 572	0	2 204 309
Maatrabustuotteiden myyntikunnostuksen rakentamisinvestoinnit	8	411 898	0	1 372 994
Mehiläistalouden koneet ja laitteet	1	5 585	0	22 340
Mehiläistalouden rakentamisinvestoinnit	2	39 430	0	157 720
Sadonkorjuukoneen hankinta yhteiskäyttöön	5	78 391	0	783 909
Salaojitus	631	6 552 727	0	17 817 344
Sikatalouden rakentamisinvestoinnit	37	6 234 336	12 295 551	19 549 800
Tuotantohygieniaa ja eläinten hyvinvointi parantavat investoinnit	113	1 567 060	0	4 751 190
Tuotantohygieniaa, eläinten hyvinvointia edistävät koneet ja laitteet	80	892 516	0	2 667 435
Tuotantovarastojen rakentamisinvestoinnit	167	5 997 600	10 311 968	19 791 147
Turkistalouden investoinnit	1	0	146 608	225 550
Työympäristöä ja ympäristön tilaa edistävät koneet ja laitteet	245	3 548 950	0	11 158 833
Työympäristöä ja ympäristön tilaa parantavat rakentamisinvestoinnit	48	1 047 354	0	2 993 258

Investoinnit myönteiset päätökset 2016

Kohdennettutoimi	Hankkeiden lkm	Myönnetty avust	Myönnetty korko	Kustannukset yh
Yhteensä:	1708	83 052 983	98 708 628	242 910 522
Energiantuotannon rakentamisinvestoinnit	109	4 207 419	0	10 483 551
Hevostalouden rakentamisinvestoinnit	1	73 734	0	245 780
Kasvihuonetuotannon rakentamisinvestoinnit	52	7 735 046	5 212 184	27 382 970
Konevarastojen rakentamisinvestoinnit	35	665 330	0	3 326 651
Kuivaamoiden rakentamisinvestoinnit	110	3 220 395	6 055 261	11 404 262
Lammas- ja vuohitalouden rakentamisinvestoinnit AB-alue	7	886 362	1 176 063	2 063 299
Lammas- ja vuohitalouden rakentamisinvestoinnit C-alue	4	204 707	332 505	554 305
Lihasiipikarjatalouden rakentamisinvestoinnit	18	4 105 558	10 671 564	17 528 846
Lypsy- ja nautakarjatalouden rakentamisinvestoinnit AB	67	9 739 512	12 088 043	23 038 310
Lypsy- ja nautakarjatalouden rakentamisinvestoinnit C-alue	188	33 112 876	49 931 280	87 040 800
Maataloustuotteiden myyntikunnostuksen koneet ja laitteet	14	353 268	0	1 177 560
Maataloustuotteiden myyntikunnostuksen rakentamisinvestoinnit	2	48 005	0	160 015
Mehiläistalouden koneet ja laitteet	4	41 849	0	167 398
Mehiläistalouden rakentamisinvestoinnit	2	37 463	0	149 850
Sadonkorjuukoneen hankinta yhteiskäyttöön	2	51 352	0	513 522
Salaojitus	570	5 602 237	0	15 357 218
Sikatalouden rakentamisinvestoinnit	23	2 623 384	4 487 992	8 371 011
Tuotantohygieniaa ja eläinten hyvinvointi parantavat investoinnit	51	1 080 283	0	3 377 894
Tuotantohygieniaa, eläinten hyvinvointia edistävät koneet ja laitteet	37	372 006	0	1 103 217
Tuotantovarastojen rakentamisinvestoinnit	179	5 117 376	8 444 472	17 607 246
Turkistalouden investoinnit	1	0	309 265	475 792
Työympäristöä ja ympäristön tilaa edistävät koneet ja laitteet	174	2 559 696	0	7 891 515
Työympäristöä ja ympäristön tilaa parantavat rakentamisinvestoinnit	58	1 215 128	0	3 489 510

Salaojapäätökset 2009-2018

2018	590	6 358 253	0,00
2017	611	6 289 357	0,00
2016	590	5 747 280	0,00
2015	336	3 235 712	0,00
2014	380	2 482 554	4 921 333
2013	307	1 592 626	3 869 411
2012	340	1 711 719	4 353 568
2011	346	1 732 842	4 844 454
2010	215	888 870	2 193 741
2009	472	2 211 623	5 992 111

Rakennetuen rahoitus; määrärahat ja myöntövaltuudet kaudella 2015-2020

Avustukset (ohjelmakauden rahoituskehys)

- Maatalouden rakennetukilain (1476/2007) mukaisiin aloitus- ja investointitukiin 407 milj. euroa (EU 170,9 ja valtio 236,1)

Vuonna 2019 käytettävissä olevat määrärahat ja myöntövaltuudet:

- Avustusvaroja käytettävissä yhteensä 98 milj. euroa ja Makeran varoja 40 milj. euroa
- Korkotukilainojen myöntämisvaltuutta käytettävissä 250 milj. euroa
- Valtiontakauksia voidaan myöntää enintään 16 milj. euron lainamäärälle

Rakennetuen rahoitus

2/2

Rakennetukivarat

- EU–osarahoitteisten tukikohteiden avustusosuuden myöntämis- ja maksatusvaltuus valtion talousarviosta
- Korkotukilainan myöntämisvaltuus ja korkotuen maksatus valtion talousarviosta
- Kansallisesti rahoitettavat avustukset Makerasta (Maatilatalouden kehittämisrahasto)

Sähköisten hakemusten määrä rakennetuessa

investoinnit 2018

Uusimaa	55%	
Varsinais-Suomi	70%	
Satakunta	63 %	
Häme	67%	
Pirkanmaa	64%	
Kaakkois-Suomi	73%	
Etelä-Savo	52%	
Pohjois-Savo	85%	
Pohjois-Karjala	71%	
Keski-Suomi	73%	
Etelä-Pohjanmaa	56%	
Pohjanmaa	81%	kaikkien
Pohjois-Pohjanmaa	91%	keskiarvo 72 %
Kainuu	94%	
Lappi	77%	

Rakennetukijärjestelmän keskeiset periaatteet

- Kansallinen säädösperusta; Laki maatalouden rakennetuista (1476/2007, muut. 1187/2014), Valtioneuvoston asetus maatalouden rakennetuista (240/2015), Valtioneuvoston asetus maatalon investointituen kohdentamisesta (241/2015, muut. 271/2016)
- Rakennetuen pääpaino on maatilojen kilpailukykyä ja kannattavuutta parantavissa investoinneissa (investointituki)
- Nykyisessä järjestelmässä kyse on aiempaa selkeämmin maatalouden rakennetuesta
- Tuen harkinnanvaraisuus
- Valintamenettely jokaisessa tukijaksossa oleville hakemuksille

Rakennetukijärjestelmän keskeiset periaatteet

- Jatkuva haku; tuki myönnetään tukijaksoittain määrärahojen puitteissa
- Jos määrärahat riittävät ja hakemukset täyttävät muuten tukiehdot sekä valintakriteerien minimipisteraja kaikilla ylittyy, päätökset myönteisiä
- MMM jakaa määrärahat ELY-keskuksille
- Tavoitteena hakemusten nopea käsittely
- Investointihanketta **ei saa aloittaa ennen tukipäätöstä ja aloittamistuen osalta hakea voi kahden vuoden sisällä tilanpidon aloittamisesta. (hakuhetkellä oltava kuitenkin alle 41 vuotias)!**
- **Investoinnissa ennen tukipäätöstä syntyneet kustannukset eivät ole tukikelpoisia**

Rakennetuen rahoitus

1/2

- **Tukimuodot**
  - Avustus
  - Korkotukilainan korkotuki
  - Valtionlainan korkoetuus (poro- ja luontaiselinkeinot sekä koltat)
  - Valtiontakaus
  - Edellisten yhdistelmä
  - Varainsiirtoverovapaus

Rakennetukien haku ja myöntö

- Nuoren viljelijän aloitustuessa ja maatalouden investointituessa jatkuva haku
- Vuonna 2015 nuoren viljelijän aloitustuessa ja investointituessa haku käynnistyi 24.3.
- Päätökset tehdään tukijaksoittain (neljä kertaa vuodessa); vuonna 2015 kaksi tukijaksoa (ensimmäinen päättyy aloitustuessa 31.7. ja investointituessa 15.8. Jatkossa jaksoja on neljä/vuosi
- Asuntorakentamisen tuessa on jatkuva haku ja päätöksiä tehdään sitä mukaan kun kaikki liitteet ovat kasassa
- Tukipäätökset tehdään noin kahden kuukauden kuluessa haun päättymisestä

Valtioneuvoston asetus maatilan investointituen kohdentamisesta (241/2015)

1/2

- Tukikohteet ja –tasot pääosin samat kuin viime rahoituskaudellakin
- Asetus voimassa toistaiseksi; tarkoitus on, että tukikohteisiin ja –tasoihin ei tehtäisi vuosittain ainakaan merkittäviä muutoksia!
- Korkotukilainakohteiden määrä väheni
- Avustuksen määrä nousi eräissä tukikohteissa
- Tuen maksimimäärä on 1 500 000 euroa (avustus, korkotuki ja takaustuki)/maatila kolmen verovuoden jaksolla!
- Erillinen elinkeinosuunnitelmatuki poistui; liiketoimintasuunnitelman laadintakustannuksia tuetaan investointien tukikelpoisten kustannusten kautta; aloitustuessa LIISU:n kustannukset sisältyvät myönnettävään tukeen.

Valtioneuvoston asetus maatalan investointituen kohdentamisesta (241/2015)

2/2

- Varastojen tukemista yhtenäistettiin
- Erillinen salaojitusasetus poistui!; salaojasuunnitelmaa koskevat vaatimukset perusasetukseen ja enimmäiskustannukset yksikkökustannusasetukseen.
- Työympäristöä, tuotantohygieniaa, eläinten hyvinvointia ja ympäristön tilaa edistäviin investointeihin ei ole enää tyhjentävää listaa vaan valintamenettelyn kautta annetaan ELY:jen päättää, mitkä ovat parhaita hankkeita.
- Esim. tuotantopihainvestoinnit ovat tukikelpoisia

Tukikohde	ktl	av.(ab)	av. (c)	lisäavustus
Navetat	60	40	35	10 nuoret
Sikalat	65	30	30	10 nuoret
Lihasiipikarja	65	20	20	10 nuoret
Lampolat, Vuohelat	60	40	35	10 nuoret
Hevostalous	65	30	30	-
Mehiläiset	-	25	25	-
Turkistalous	65	-	-	-
Kasvihuoneet	65	30	30	10 nuoret
Kuivaamot	65	25	25	5 yhteisk.
Salaojitus	-	35	35	5 säätös.
Jurtti/perunakoneet yht.k.	-	10	10	-
Tuotantovarastot	65	30	30	-
Konevarastot	-	20	20	-
Energiantuotanto	-	40	40	-
Myyntikunnostus	-	30	30	-
Työympäristö, hygienia	-	30	30	-
Eläinten.hyvinv, ymp. tila	-	35	35	-

Tuen saaja

1/2

- Tukea voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle, joka elinkeinonaan harjoittaa tai ryhtyy harjoittamaan maatilalla maataloutta (Maatalousyrittäjä)
- Lisäksi tukea voidaan myöntää yksityisoikeudelliselle yhteisölle, jonka
  - osakkaista tai jäsenistä enemmän kuin puolet on luonnollisia henkilöitä ja jonka
  - tarkoituksena on edistää yhteistoimintaa osakkaiden tai jäsenten harjoittamassa maatalouden tuotantotoiminnassa. (Maatalousyrittäjien yhteenliittymä, esim. Kuivuri-Oy).

- Jos hakija on yhteisömuotoinen maatalousyrittäjä, tuen myöntämisen edellytyksenä on, että määräysvalta yhteisössä on yhdellä tai useammalla luonnollisella henkilöllä, joka täyttää ikää ja ammattitaitoa koskevat edellytykset.
- Jos hakija on maatalousyrittäjien yhteenliittymä, edellytyksenä on, että kaikki yhteisön osakkaat tai jäsenet täyttävät ikää ja ammattitaitoa koskevat edellytykset.

Tuen saajaa koskevat edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että

- hakija on vähintään 18-vuotias ja tilanpidon aloittaja **enintään** 40-vuotias hakuhetkellä
- hakijalla on tuen kohteena olevaa yritystoimintaa koskeva riittävä ammattitaito; jos nuorella viljelijällä ei ole riittävää ammattitaitoa hakuhetkellä, aikaa hankkia ammattitaito 3 vuoden kuluessa tuen myöntämisestä
- maatalouden harjoittamisella ei tarvitse enää olla olennaista merkitystä hakijan toimeentulon kannalta
- hakijan on esitettävä maatilan kehittämistä koskeva liiketoimintasuunnitelma; investointituessa eräitä poikkeuksia!
- Kun liiketoimintasuunnitelman esittämistä ei edellytetä (mm. salaojitus, eläinten hyvinvointi ja ympäristöinvestoinnit), hakemuksen liitteeksi olisi hyvä laittaa liiketoimintasuunnitelman sanallinen selvitysosa.

Yrittäjätulo investointitukikohteissa

- Tilalta saatava maatalouden yrittäjätulo on liiketoimintasuunnitelman mukaan oltava vähintään 25.000 euroa. Tarkasteluajankohta 5. kalenterivuosi tuen myöntämisestä.
- Kuitenkin niissä investoinneissa, joissa ei vaadita liiketoimintasuunnitelmaa, olisi ainakin suunnitelman sanallinen selvitys hyvä lisätä hakemukseen, jotta valinta pystytään tekemään.
- Kaikissa investoinneissa vaaditaan kuitenkin jatkuvan kannattavan toiminnan edellytykset

Tilanpidon aloittaminen

Nuoren viljelijän aloitustukea voidaan myöntää maatalousyrittäjälle, joka

- on hakemuksen vireille tullessa enintään 40-vuotias
- ryhtyy ensimmäistä kertaa tilanpidosta vastaavaksi elinkeinonharjoittajaksi (*nuori viljelijä*)
- saa luovutuskirjan tai kirjallisen vuokrasopimuksen perusteella hallintaansa sellaisen maatilan tai maatilan osan, jolla harjoitettavasta maataloudesta saatavan vuotuisen yrittäjätulon määrä on liiketoimintasuunnitelman perusteella vähintään 12 000 euroa (*Tilanpidon aloittamisen ajankohta*)

Jos hakija on yhteisö, tulee määräysvalta yhteisössä olla yhdellä tai useammalla luonnollisella henkilöllä, joka täyttää edellä tarkoitetut ikää ja tilanpidosta vastaavan edellytykset.

Yrittäjätulovaatimukset liiketoimintasuunnitelman perusteella ja tuen tasot nuoren viljelijän aloitustuessa

- Tilalta kertyvän maatalouden yrittäjätulon on liiketoimintasuunnitelman mukaan oltava viimeistään kolmantena kalenterivuotena tuen myöntämisestä:
(taso 1) vähintään 25 000 euroa, mutta enintään 400 000 euroa. → Aloitustukena voidaan myöntää avustusta enintään 35 000 euroa ja korkotukea + verovapautta enintään 35 000 euroa, josta korkotuen määrä enintään 30 000 euroa.
- (taso 2) vähintään 15 000 euroa, mutta enintään 400 000 euroa. → Aloitustukea voidaan myöntää avustuksena 10 000 euroa ja korkotukea + verovapautta enintään 20 000 euroa, josta korkotuen määrä enintään 15 000 euroa.
- Korkotukilaina enintään 80 % tukikelpoisista kustannuksista, kuitenkin enintään 230 000 euroa (taso 1) ja 150 000 euroa (taso 2).

Vuonna 2015-2020 myönnettävien rakennetukien haku

- Sähköinen haku on auennut keväällä 2015 ja tavoitteena on, että mahdollisimman moni viljelijä hakisi tukea sähköisesti, mutta mahdollista on jättää myös paperihakemus. Vuonna 2015 ja 2016 sähköisten hakemusten määrä on ollut noin 60% ja vuonna 2017 jo 68 % sekä 2018 yli 72 %
- Investointiavustusta ja korkotukilainaa haetaan lomakkeella 3314
- Valtiontakausta haetaan lomakkeella 3337
- Nuoren viljelijän aloitustukea haetaan lomakkeella 3319
- Lomakkeet saatavissa osoitteesta www.mavi.fi
- Tukihakemus jätetään oman alueen ELY-keskukseen

Maatilaa ja tuotantotoimintaa koskevat edellytykset

Tuen myöntöedellytyksiä arvioitaessa otetaan huomioon

- Maatalouden kannattavuus ja vakavaraisuus
- Tarkastelu perustuu maataloudesta saatavaan yrittäjätuloon ja kannattavuuskertoimeen
- Maksuvalmius
- Tuotteiden markkinointimahdollisuudet
- Tuotanto-olosuhteet kunnossa eli maatilalla noudatetaan ao. tuotannonalaa koskevia ympäristöä, hygieniaa ja eläinten hyvinvointia koskevia vaatimuksia
- Investoinnin tukikelpoisuus muuten (luvut, rakennusnormit jne.)

- Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää tuen kohteena olevaa yritystoimintaa koskevan kehittämissuunnitelman (liiketoimintasuunnitelma).
- Suunnitelman yhteydessä annetaan tiedot tuen hakijasta, maatilasta ja tuen kohteena olevasta toimenpiteestä sekä näihin liittyvien tukiehtojen täyttymisestä.
- Tilan kehittämistä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti.
- Laaditaan Maaseutuviraston määräämälle lomakkeelle (Inro 3430) tai laaditaan muu vastaavat tiedot sisältävä liiketoimintasuunnitelma.

- Liiketoimintasuunnitelman sisältö koostuu kuudesta osiosta:
  1. tuen hakijaa ja tilan hallintaa koskevat tiedot
  2. tuen hakijan ammattitaito
  3. tilan nykyisten resurssien tarkastelu
  4. tilan kehittämistoimenpiteet
  5. talouslaskelmat ja niiden perustelut
  6. tuen hakijan mielipide, mitkä seikat puoltavat valinnassa menestymiseen

- Kohdassa 1. ja 2. keskitytään tuen hakijaa koskevien edellytysten täyttymiseen.
- Tilan alkutilanteen tarkastelussa läpikäydään maatilaa, sen nykyistä tuotantoa ja tilan tuotantoresursseja koskevat tiedot.
- Tilan kehittämistoimenpiteissä
  - 1. Tavoitteet (aikaan ja määrään sidottuna)**
  - 2. Konkreettiset kehittämistoimenpiteet (sisältäen tuettavan toimenpiteen) eli kuinka tavoitteet aiotaan saavuttaa**
- Jos kehittämistoimenpiteitä ei ole selvitetty, tukea ei voida myöntää

- Talouslaskelmat ja niitä koskevat perustelut
  1. Koko tilan maksuvalmiussuunnitelma
  2. Maatalouden tulos- ja taselaskelmat (käyvät arvot)
→ maatalouden yrittäjätulo, kannattavuuskerroin, omavaraisuusaste
  3. Hankkeeseen liittyvien riskien tarkastelu pakollista yli 100 000 euron investoinneissa.
- Laadintaohjeessa (annetaan vuosittain) on esitetty maataloustuotteiden hinnoille sekä pinta-ala- ja eläintuille oletukset, joita pääasiassa tulisi käyttää talouslaskelmien perusteena.

Liiketoimintasuunnitelman sitovuus ja seuranta

1/2

- Liiketoimintasuunnitelma on sitova
→ Toimet, jotka olennaisesti vaikuttavat tuen myöntöperusteisiin ja myöntöedellytysten täyttymiseen, on toteutettava → Jos ei, seuraa takaisinperintä!
- Tuen saajan on tarvittaessa esitettävä liiketoimintasuunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista koskevat selvitykset ELY-keskukselle; mm. selvitys investointien toteuttamisesta, koulutusvaatimuksen täyttämisestä jne.
- **Kaikissa liiketoimintasuunnitelmissa on löydyttävä tavoitteet, esim. pelkkä SPV:n tekeminen tai LUTUn saaminen ei riitä tavoitteeksi!**

Valintakriteerit

- Sovelletaan kaikkiin tukikelpoisiin hakemuksiin
- Käytetään koko ohjelmakauden ajan
- Voidaan muuttaa kauden aikana, muttei kesken haun
- Valintaperusteiden tulee olla hakijoiden tiedossa
- Valintaperusteilla varmistetaan yhdenvertainen kohtelu

Valintakriteerit (investoinnit)

- 1) Vaikutus tuen kohteena olevan yrityksen talouteen (painoarvo 25%)
- 2) Vaikutus tuen kohteena olevan yrityksen kilpailukykyyn (painoarvo 20%)
- 3) Vaikutus ympäristöön (painoarvo 20%)
- 4) Vaikutus tuotanto-olosuhteisiin (painoarvo 15%)
- 5) Vaikutus ohjelman muiden tavoitteiden toteutumiseen esim. yhteishanke (painoarvo 10%)
- 6) Elinkeinojen merkitys kokonaistulonmuodostukseen ja tuettavan hankkeen vaikutus (painoarvo 10%)

Valintakriteerit (Nuoren viljelijöiden aloitustuki)

- 1) Tilan yritystoiminnan taloudelliset edellytykset (painoarvo 40%)
- 2) Tilan tuotantoedellytykset (painoarvo 30%)
- 3) Tilan kehittämistoimet ja mahdollisuudet (painoarvo 30%)

Energiantuotanto (avustus 40 %)

- Tukea voidaan myöntää maatilan energiantuotannossa tarvittavaan rakentamisinvestointiin siltä osin kuin energia käytetään maatalouden tuotantotoiminnassa.
- Edellytyksenä on uusiutuvan energialähteen hyödyntäminen.
- Turpeen käyttö onnistuu kunhan lämpöä voidaan tuottaa myös uusiutuvan energialähteen avulla.
- Myönnettäessä tukea investointiin, jonka päätarkoitus on sähköntuotanto biomassasta, edellytyksenä on, että lämpöenergiaa käytetään vähintään 10 % energian kokonaistuotannon määrästä.

Energiantuotanto (avustus 40 %, päätökset 2017)

	kpl	Haettu avustus	Myönnetty avustus	Haettu kokonaisrahoitus	Myönnetty kokonaisrahoitus
01 Uusimaa	12	377 571	366 048	969 830	918 317
02 Varsinais-Suomi	89	3 988 150	3 741 520	10 026 016	8 074 416
03 Satakunta	33	1 534 462	1 439 959	3 930 093	3 381 070
04 Häme	18	694 111	646 024	1 795 308	1 661 359
05 Pirkanmaa	27	985 626	855 299	2 489 801	2 214 685
06 Kaakkois-Suomi	9	234 981	210 541	593 051	547 536
07 Etelä-Savo	9	480 885	455 101	1 232 686	1 169 289
08 Pohjois-Savo	16	331 157	282 781	846 066	682 342
09 Pohjois-Karjala	9	246 165	227 908	447 459	569 770
10 Keski-Suomi	9	187 089	186 052	475 397	400 596
11 Etelä-Pohjanmaa	67	2 977 556	2 664 935	7 665 259	5 533 245
12 Pohjanmaa	29	1 455 350	1 434 391	3 662 078	3 341 581
13 Pohjois-Pohjanmaa	16	745 998	597 416	1 698 749	1 772 934
14 Kainuu	2	84 000	82 377	220 000	217 465
15 Lappi	2	44 489	44 489	121 701	121 701
	359	14 745 161	13 600 888	37 143 324	31 524 622

Hyväksyttävät kustannukset

L 1476/2007 7 § Maatilan investointituki

- ELY arvioi hyväksyttävät kustannukset:
  1. yksikkökustannusasetuksen mukaan
  2. jos yksikkökustannusta ei ole annettu, tavanomaisen hintatason mukaan

MMMA 77/2018 3 §

Rakentamisinvestoinnin hyväksyttävät yksikkökustannukset

Päätöksenteko, dokumentointi

**Kustannusten kohtuullisuuden
arvioinnin perustelut ja
vertailulaskelmat liitetään
pätösasiakirjoihin, jotta
pätöksenteon perusteet ovat
nähtävissä.**

Kilpailutus, tarjoukset

**Pelkkä tarjousten pyytäminen ei ole tae
kustannusten kohtuullisuudesta,
ks. esitys petosten torjunnasta**

**Säädöksien
kilpailutusedellytyksiä on
noudatettava!**

Hankintojen kilpailuttaminen

1/4

- Käytännössä rakennetuki-investoinnit kuuluvat jatkossa kilpailuttamisen osalta rakennetukilain soveltamisalaan
- Kilpailuttamisen kynnyсарvot (kansalliset):
- - irtaimistoinvestoinneissa 60.000 € ja rakentamisinvestoinneissa 150.000 €, ja jos samalla tukitaso yli 50% hankinnan ennakoidusta arvosta (kustannusarvio)
- -> kilpailutettava!
- Kilpailuttamisella tarkoitetaan sitä, että tuen saajan on järjestettävä hankinnasta avoin tarjouskilpailu sekä julkaistava hankintaa koskeva ilmoitus julkisessa Hilma-ilmoituskanavassa osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi.

Hankintojen kilpailuttaminen

2/4

- Vaikka kansalliset kynnyksarvot eivät ylity ja tuki ei ylitä 50 prosenttia hankinnan arvosta, tuen saajan **on aina tarkoituksenmukaista** pyytää hankinnoistaan tarjouksia.
- Silloin, **kun investoinnille ei ole vahvistettu yksikkökustannusta ja hankinnan arvo ylittää 10.000 euroa, on tuen saajan pyydettävä tarkoituksenmukaisella tavalla hankinnan tarkoitukseen ja tavoitteisiin nähden riittävä määrä tarjouksia.**

Hankintojen kilpailuttaminen

3/4

- Mahdolliset hankintamenettelytavat avoin menettely (Hilma ilmoitus) ja suora hankinta vain poikkeustapauksissa (240/2015, 40 §)
- Ensisijainen vastuu Hilma –ilmoituksesta tuen saajalla -> mikäli ei ole tehnyt tukipäätöksen antamiseen mennessä -> ELY-keskus tekee. Tästä huolimatta hakijan on valmisteltava tarjouspyyntö-asiakirja ja muutoinkin hoidettava kilpailuttamisprosessi samoin kuin ennenkin.
- Hilmassa uudet maatilailmoitukset, ELY –ilmoitus ja tuen saajan ilmoitus, joita käytetään, kun on kyse rakennetukilain (1476/2007) mukaisesta tuetusta investoinnista.
- Tarjouskilpailussa hävinneet eivät voi valittaa markkinaoikeuteen!

- Hankintaprosessi etenee vaiheittain ja se voidaan jaotella seuraavasti:

Ennakoidun arvon laskenta

Hankintamenettelyt ja hankintamenettelyn valinta

Hankinnasta ilmoittaminen

Maatalouden hankintailmoitus

Tarjouspyynnön laatiminen

Tarjoajan ja tarjouksen valinta

Hankintaa koskeva ratkaisu

Hankintasopimuksen solmiminen

Säilytettävät hankinta-asiakirjat

Hankinta-asiakirjojen julkisuus

Lisätietoa rakennetuista

Tietoa rakennetukiasioista osoitteesta:

www.mavi.fi

Tuet ja palvelut

Viljelijä

- Nuoren viljelijän aloitustuki
- Maatalouden investointituki

